

**SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA HIGIENICZNE W OBSZARZE ATESTACJI WYROBÓW
BUDOWLANYCH ZGŁASZANYCH DO OCENY W ZAKŁADZIE BEZPIECZEŃSTWA
ZDROWOTNEGO ŚRODOWISKA
NIZP PZH-PIB**

aktualizacja z dnia: 02.12.2024 r.

1. Do wnętrz pomieszczeń mieszkalnych i użyteczności publicznej **nie dopuszczamy** następujących wyrobów:

a) farb, lakierów, impregnatów, bejc, wyrobów budowlanych oraz materiałów i ich elementów pokrytych powłokami, które zawierają więcej niż 0,2% biocydów (w przeliczeniu na substancję aktywną).

Ponieważ stosowanie niektórych biocydów jest zakazane, konieczne jest podanie nazwy chemicznej (nr CAS) biocydu występującego w atestowanym produkcie.

b) zawierających więcej niż 20% węglowodorów aromatycznych,

c) odpadów (w tym przetworzonych i przetworzonych termicznie) oraz materiałów pochodzących z recyklingu (w tym przetworzonych i przetworzonych termicznie), za wyjątkiem odpadów produkcyjnych (należy wtedy podać dane producenta i pełny skład chemiczny odpadu poprodukcyjnego do 100%),

d) zawierających materiały bitumiczne,

e) zawierających glikol etylenowy,

f) zawierających związki antymonu i/lub tritlenek antymonu,

g) zawierających heksabromocyklododekan (HBCDD), w tym również poszczególne jego izomery,

h) zawierających ftalany: DEHP (nr CAS 117-81-7), BBP (nr CAS 85-68-7), DBP (nr CAS 84-74-2), ftalan diheksylu CAS 84-75-3 i ftalan dicykloheksylu CAS 84- 61-7,

i) zawierających związki rakotwórcze kat. 1 i 2/mutagennych kat. 1 i 2/negatywnie wpływających na reprodukcję kat. 1 i 2/negatywnie wpływających na dziecko w łonie matki – w ilości większej niż 0,1%, m.in.:

- bis(2-etyloheksanianu) kobaltu (CAS 136-52-7 Repr. 2, H361) i innych związków kobaltu sklasyfikowanych jako Repr. kat. 2, H361,
- kwasu 2-etyloheksanowego, soli cyrkonu (CAS 22464-99-9 Repr. 2, H361) i innych związków cyrkonu sklasyfikowanych jako Repr. kat. 2, H361,
- kwasu 2-etyloheksanowego (CAS 149-57-5; Repr. kat. 2, H361),

- kwasu 2-etyloheksanowego, soli cynku, zasadowej (CAS 85203-81-2 Repr. kat. 2, H361),
- oksymu butan-2-onu (CAS 96-29-7).

2. W materiałach budowlanych, farbach (w tym podkładowych), lakierach i innych powłokach (w tym polimerycznych) nie mogą występować pigmenty oparte na związkach ołowiu, kadmu, rtęci i chromu(VI) oraz rakotwórczych substancjach organicznych - wymóg ten dotyczy wyrobów stosowanych zarówno wewnątrz budynków, jak też i na zewnątrz budynków.

Prosimy o podanie nazw chemicznych i nr CAS stosowanych pigmentów/barwników w atestowanym wyrobie lub o oświadczenie, że produkt nie zawiera ww. związków.

3. Zakład **nie wydaje** atestów higienicznych na:

- a) wyroby zawierające związki organiczne cyny (dibutylocynę, dioktylocynę, tributyllocynę, trifenylocynę i inne) jeśli po uwzględnieniu ich zawartości procentowej w wyrobie, zawartość w przeliczeniu na cynę nieorganiczną jest większa niż 0,1%,
- b) płyny do instalacji chłodzących, grzewczych, solarnych, klimatyzacyjnych itp., oparte na bazie glikolu etylenowego,
- c) wyroby zawierające substancje zakazane z załącznika XVII Reach w ilościach większych niż określone stężenia graniczne – niezależnie od określonej daty granicznej możliwości wprowadzania na rynek przedstawionej w odpowiednim rozporządzeniu.
- d) wyroby oparte na granulatach celulozowych zawierające kwas borowy CAS 10043-35-3 lub tetraboran sodu CAS 1303-96-4 (wytwarzanych w wyniku recyklingu papieru i gazet) stosowanych do izolacji termicznej i innych celów wewnątrz pomieszczeń, w których przebywają ludzie (nawet czasowo), w tym w wewnętrznych przegrodach budowlanych (ściany, sufity), poddaszach użytkowych oraz podobnych pomieszczeniach wewnątrz budynków.
- e) powłoki fotokatalityczne i inne powłoki zawierające nanocząstki stosowane do pokrywania powierzchni.
- f) piasek z piaskowników oczyszczalni ścieków i komunalne osady ściekowe oraz wyroby je zawierające.
- g) wyroby zawierające attapulgit i sepiolit i inne materiały azbestopodobne

4. W przypadku obecności w wyrobie złożonych ropopochodnych (benzyn lekkich i ciężkich oraz innych), dla których występuje stwierdzona rakotwórczość kat. 2 wymagane jest oświadczenie lub jednoznaczne określenie spełnienia odpowiednich wymagań:

– starej noty P w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej, stwierdzającej, że substancji nie klasyfikuje się jako rakotwórczej, jeżeli zawiera mniej niż 0,1% wagowego benzenu,

– starej noty L w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej, stwierdzającej, że substancja zawiera mniej niż 3% ekstraktu DMSO zgodnie z pomiarem metodą określoną w IP 346,

– starej noty N, stwierdzającej, że substancji nie klasyfikuje się jako rakotwórczej, jeżeli znany jest pełny proces rafinacji i można wykazać, że substancja, z której została otrzymana, nie jest rakotwórcza.

6. Płytki ceramiczne - wymagane badanie promieniotwórczości naturalnej wykonane w akredytowanym laboratorium, oraz oświadczenie stwierdzające, że nie występują w wyrobie pigmenty oparte na związkach ołowiu, kadmu, rtęci i chromu(VI) oraz rakotwórcze substancje organiczne.

7. Piasek do piaskownic, na place zabaw i jako wypełnienie zewnętrznych nawierzchni sportowych - atest higieniczny wydawany jest wyłącznie na kwarcowy piasek naturalny wydobywany z kopalni, której dokładna lokalizacja musi być wskazana przez Wnioskodawcę. Nie podlega atestacji w tym zakresie piasek pochodzący z rzek i piasek zawierający jakiegokolwiek odpady (w tym przetworzone). Piasek przeznaczony do piaskownic i na place zabaw dla dzieci musi być pozbawiony części ilastych i zanieczyszczeń organicznych oraz charakteryzować się granulacją do 2 mm. Piasek nie może barwić odzieży.

Wymagane jest dostarczenie wyników badań promieniotwórczości naturalnej przeprowadzonych w laboratorium akredytowanym. Warunki jednokrotnego odstąpienia od konieczności przeprowadzenia badań promieniotwórczości naturalnej:

– posiadanie wcześniej wydanego atestu higienicznego na piasek/żwir/kruszywo kwarcowe wydobywane z konkretnej lokalizacji na terenie Polski – atest nie starszy niż 6 lat od daty złożenia wniosku,

– przekazanie wcześniejszej wydanego raportu z badań promieniotwórczości naturalnej ww. polskiego piasku/żwiru/kruszywa kwarcowego z wartościami $f1 \leq 0,25$ i $f2 \leq 50$ Bq/kg - wykonanych w laboratorium akredytowanym nie wcześniej niż 7 lat od daty złożenia wniosku.

8. Cementy - atesty **nie są** wydawane na wyroby zawierające popioły, żużle, uboczne produkty spalania (UPS) i inne odpady pochodzące z przemysłu energetycznego, elektrociepłowniczego, hutniczego i metalurgicznego. Zawartość Cr(VI) w cementach musi być niższa niż 0,0002%. W przypadku obecności ww. komponentów w cementach o wydaniu atestu decydują dostarczone przez Wnioskodawcę wyniki badań, których zakres określa ZBZŚ (dotyczy to również atestacji innych wyrobów zawierających ww. komponenty). Pojedynczy atest higieniczny jest wydawany na wyrób zawierający konkretny i identyfikowalny typ popiołu/żużla/UPS/odpadu pochodzącego z instalacji zakładu o określonej lokalizacji.

9. W przypadku obecności w atestowanym wyrobie (z zastosowaniem wewnątrz budynków mieszkalnych i innych kat. A lub B) komponentów zawierających

formaldehyd i fenol (np. żywice, spoiwa itp.), wnioskodawca powinien dostarczyć wyniki badań emisji tych związków oznaczone w warunkach komorowych (wyniki w $\mu\text{g}/\text{m}^3$). W przypadku emisji formaldehydu z niewielkich elementów dopuszczalne jest przedstawienie wyników badań potwierdzających spełnienie kryterium dla klasy E1.

10. W przypadku obecności w wyrobach budowlanych innych lotnych związków organicznych (LZO/ang. VOCs) mogących stwarzać zagrożenie zdrowotne Zakład może wymagać przedstawienia wyników badań ich emisji do powietrza.

11. Wyroby zawierające poli(chlorek winylu), takie jak np. wykładziny, panele ściienne, panele boazerijne przeznaczone do montażu w pomieszczeniach: mieszkalnych, służby zdrowia, oświatowo-wychowawczych, przeznaczonych do produkcji i przechowywania żywności oraz produktów przemysłu rolno-spożywczego mogą uzyskać pozytywną ocenę higieniczną (atest higieniczny) pod warunkiem, że pokrycie nimi nie przekracza 50% całkowitej powierzchni pomieszczenia tj. ścian, podłogi i sufitu. W tym przypadku w polu zastrzeżeń atestu higienicznego pojawi się stosowny zapis. W innego typu pomieszczeniach jak np. łazienki, korytarze ww. ograniczenie nie ma zastosowania.

12. Pianki poliuretanowe PUR zawierających dodatki uniepalniające – w przypadku, kiedy wyroby tego typu zawierają substancje/mieszaniny/związki pod numerami CAS 1244733-77-4 i CAS 13674-84-5 i CAS 13674-87-8 w ilości większej niż 0,1% ocena higieniczna obejmować może ich zastosowanie jako izolacja termiczna i/lub akustyczna w budownictwie z wyłączeniem pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi – mieszkalnych i użyteczności publicznej. Takie samo ograniczenie obejmuje również zastosowanie pianek w motoryzacji, w tym środkach transportu zbiorowego, obuwnictwie i meblarstwie.

UWAGA:

Podane powyżej informacje nie wyczerpują wszystkich ewentualnych wymagań atestacyjnych jakie mogą dotyczyć bardzo szerokiego i różnorodnego asortymentu materiałów budowlanych. W uzasadnionych przypadkach i w zależności od charakteru wyrobu/wyrobów zgłaszanych do procesu atestacji, Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska zastrzega sobie możliwość zastosowania innych, nieprzewidzianych powyżej wymagań higienicznych.

Dokument podlega aktualizacji.